

Î N C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Naghiț,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Naghiț
împotriva Rodicăi Naghiț, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor
copilului sectorul Rîșcani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului
copilului minor și achitarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,
și la cererea reconvențională depusă de către Rodica Naghiț împotriva lui
Dumitru Naghiț cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului
minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,
împotriva deciziei din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de către Dumitru Naghiț și s-a menținut hotărârea din 20
noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2016 Dumitru Naghiț, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Rodicăi Naghiț, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor
copilului sectorul Rîșcani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului
copilului minor și achitarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că la 12
septembrie 2008 în Primăria com. Coșnița, raionul Dubăsari a înregistrat căsătoria cu
Rodica Naghiț. Din căsătorie, la XXXX s-a născut XXXX.

Reclamantul a menționat că, căsătoria a eșuat, deși locuiesc împreună, nu duc o
viață conjugală, deoarece relațiile au devenit tensionate, datorită incompatibilității
caracterelor și viziunilor diferite asupra vieții.

Dumitru Naghiț a susținut că nu mai dorește să păstreze familia și solicită
desfacerea căsătoriei, fără acordarea termenului de împăcare.

Reclamantul a solicitat, desfacerea căsătoriei încheiate la 12 septembrie 2008 sub
nr. 69 cu Rodica Naghiț la Primăria com. Coșnița, raionul Dubăsari, determinarea
domiciliului copilului minor, XXXX cu mama sa, Rodica Naghiț, până la atingerea
majoratului și achitarea lunară din salariu în beneficiul pârâtei, a pensiei pentru
întreținerea copilului minor.

La 17 ianuarie 2017 Dumitru Naghiț, a depus cerere de renunțare la acțiune.

La 21 martie 2017 Rodica Naghiț, a depus cerere reconvențională împotriva lui Dumitru Naghiț cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor. (f.d. 24)

A menționat reclamanta că, viața cu pârâtul a eșuat, iar copilul minor se află la întreținerea și educarea sa. Totodată, a relatat că nu locuiesc cu pârâtul împreună.

În susținerea acțiunii reconvenționale, reclamanta a indicat că pârâtul urmărește eschivarea de la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor, deoarece nu participă la întreținerea și educarea copilului.

Reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza art. 172, 173 ale Codului de procedură civilă, art. 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, art. 38, 74, 60 alin. (1), 62, 76, 98 ale Codului familiei.

Rodica Naghiț, a considerat că suma pensiei de întreținere urmează a fi încasată într-un quantum fix, reieșind din nivelul minim de existență pentru Republica Moldova, iar potrivit datelor Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova nivelul minim de existență pentru copii constituie în medie 1 715,80 de lei/lunar.

Rodica Naghiț a solicitat, desfacerea căsătoriei încheiate cu Dumitru Naghiț, înregistrată sub nr. 69 la 12 septembrie 2008 de către Primăria com. Coșnița, raionul Dubăsari, determinarea domiciliului copilului minor, XXXX, născută la XXXX, cu Rodica Naghiț, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor de la Dumitru Naghiț în beneficiul Rodicăi Naghiț în mărime de 1 715, 80 de lei, până la atingerea majoratului, începând cu 14 aprilie 2016.

Prin încheierea din 11 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis renunțarea lui Dumitru Naghiț la acțiune și s-a încetat procesul, la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Naghiț împotriva Rodicăi Naghiț cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și achitarea pensiei pentru întreținerea copilului minor. (f.d. 39)

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea reconvențională depusă de Rodica Naghiț a fost admisă parțial. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Dumitru Naghiț și Rodica Naghiț (Țurcan) înregistrată la OSC Dubăsari la 12 septembrie 2008 cu nr. 69. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat taxa de stat de la Rodica Naghiț și Dumitru Naghiț a câte 100 lei. Copilul minor XXXX, născută la XXXX, s-a determinat cu domiciliul și sub tutela mamei sale, Rodica Naghiț. S-a încasat de la Dumitru Naghiț, pensia de întreținere în beneficiul Rodicăi Naghiț pentru întreținerea copilului minor XXXX, născută la XXXX, lunar, în mărime bănească fixă de 857,90 de lei, începând cu 26 septembrie 2016 până la majoratul copilului. În rest, în partea încasării pensiei de întreținere, acțiunea s-a respins ca nefondată. S-a încasat de la Dumitru Naghiț în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 de lei.

La 18 decembrie 2017 Dumitru Naghiț, a declarat apelul nemotivat, iar la 26 ianuarie 2018 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Dumitru Naghiț și a fost menținută hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 16 din Legea nr.338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, art. 18, 19 din Convenția cu privire la drepturile copilului, art. 38 alin. (2) lit. d), 51 alin. (1), (3), 63 alin. (1), (2), 75 alin. (1), 76 alin. (1) ale Codului familiei și art. 2 și 3 din Legea nr. 152 din 5 iulie 2012 cu privire la minimul de existență.

În aceeași ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a constatat că XXXX locuiește cu mama sa, Rodica Naghiț, iar tatăl copilului și-a dat inițial acordul privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama sa, Rodica Naghiț.

În contextul celor expuse, Colegiul a ajuns la concluzia că prima instanță întemeiat a hotărât ca domiciliul copilului minor, XXXX, să fie determinat cu mama acesteia, Rodica Naghiț.

Astfel, Colegiul a remarcat că instanța de fond corect și întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei pretențiilor din acțiunea reconvențională cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minor, încasând de la Dumitru Naghiț lunar în beneficiul Rodicăi Naghiț, pensia pentru întreținerea copilului minor XXXX, născută la XXXX, în mărime bănească fixă de 857,90 de lei, începând cu 26 septembrie 2016 până la majoratul copilului. Or, potrivit informației plasate de Biroul Național de Statistică, minimul de existență pentru copiii, constituie în mediu 1 715,80 de lei, iar în orașele mari, minimul de existență este cu 12% mai mare comparativ cu mediul rural.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău, prin prisma normelor menționate supra, a indicat că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea acestuia: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului, iar din această perspectivă, stabilirea pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 857,90 de lei/lunar pentru copil este una rațională și proporțională cheltuielilor pentru întreținerea unui copil minor, mai mult că și Rodica Naghiț urmează să participe la întreținerea copilului.

În consecință, Colegiul a apreciat oportun de a preciza că instanța de judecată a creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor sale prin respectarea principiilor egalității părților, a oralității și a contradictorialității, instituite ca garanții implicite ale desfășurării procesului în condiții de echitate.

Sub acest aspect, instanța de apel a remarcat că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate de către Dumitru Naghiț, în esența lor sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța le-a dat o apreciere corectă conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă, iar alte argumente invocate în apel nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii și urmează a fi respinse.

La 7 mai 2018 Dumitru Naghiț, a declarat recurs împotriva deciziei din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și urmează a fi casată, indicând că instanța de judecată nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în fond, fiind încălcate normele de drept material.

Dumitru Naghiț a apreciat că instanțele de judecată în vederea stabilirii domiciliului copilului minor, urmau să ia în considerare avizul autorității tutelare

teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărui părinte. Or, în lipsa unei concluzii a autorității tutelare sau a altor probe, instanța de apel a stabilit condițiile de trai a ambilor părinți sunt decente pentru a-i respecta dreptul copilului la dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială la un nivel înalt.

Dumitru Naghiț a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 7 mai 2018, este în termen.

Prin referința din 22 iunie 2018, Rodica Naghiț a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 2 iulie 2018 Dumitru Naghiț, a depus recurs suplimentar, reiterând aceleași motive indicate în cererea de recurs inițială și specificând suplimentar că, dânsul a renunțat la ideea de a stabili domiciliul copilului minor cu mama, Rodica Naghiț, iar instanța nu evidențiat pe ce probe s-a bazat atunci când a menționat că intimata dispune de posibilități reale de asigurare a copilului în scopul realizării necesităților vitale, or, intimata nu a fost prezentă la examinarea cauzei.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Dumitru Naghiț în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Dumitru Naghiț, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Dumitru Naghiț.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Dumitru Naghiț, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva